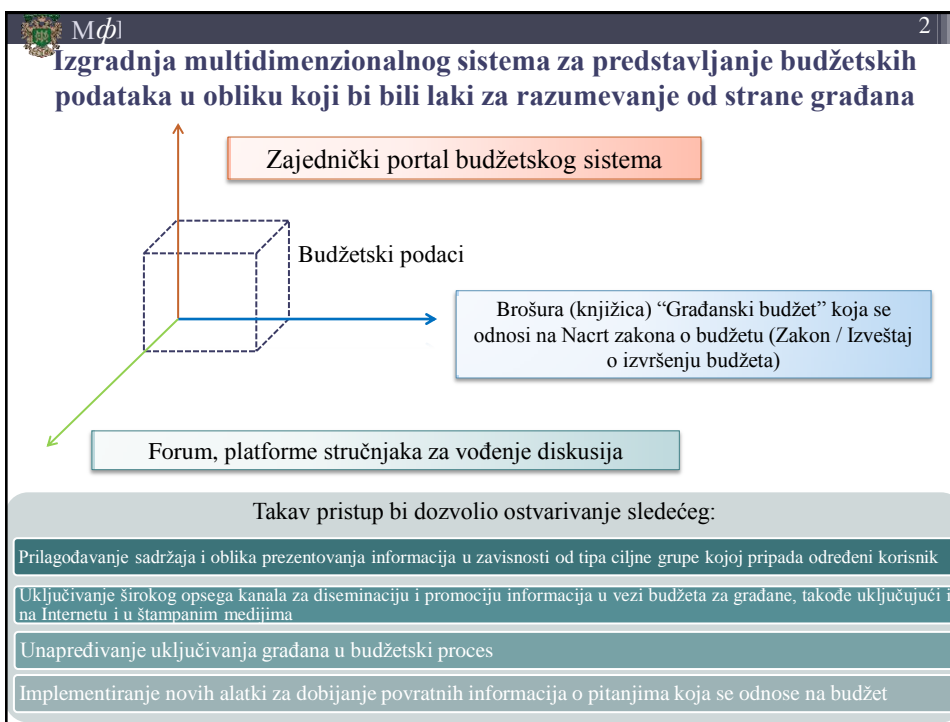

Unapređivanje budžetske pismenosti u Rusiji: Pristupi, poslednji razvoji događaja i prve naučene lekcije

Zamenik direktora,
Sektor za budžetsku politiku

Andrey Alexeevich Blokhin

Минфин России

3

Informacije koje se nalaze na Zajedničkom portalu budžetskog sistema

Sekcija "Budžetski sistem"

- Uspostavljanje budžeta;
- Principi budžetskog sistema i budžetske klasifikacije;
- Faze i učesnici budžetskog procesa i njihova ovlašćenja;
- Odgovornosti na osnovu kršenja odredbi budžetskog zakonodavstva.

Sekcija "Budžet"

- Prihodi i rashodi (uzimajući u obzir izvršenje budžeta);
- Budžetski bilans (izvori internog i eksternog finansiranja budžetskih deficita);
- Državna pomoć;
- Državne investicije;
- Državni programi;
- Javni dug;
- Evaluacija kvaliteta finansijskog upravljanja;
- Dokumenta u skladu sa kojima je sprovedena priprema budžeta (glavne oblasti budžeta i fiskalne politike).

Sekcija "Regioni"

- Moderna federalna struktura Rusije;
- Pasoši regiona;
- Podsekcija "Više detalja u vezi regiona".

Sekcija "Javni sektor"

- Vrste subjekata javnog sektora, njihov broj i oblici vlasništva;
- Budžetski bilans (finansijska i nefinansijska imovina, obaveze i finansijski rezultati);
- Statutarna regulativa i specifičnosti odredbi javnih i opštinskih usluga;
- Organizacija mreže državnih upravnih organa (izvršne i sudske grane vlasti).

Sekcija "Rusija u svetu"

- Rusija prema međunarodnom rejtingu (indeks otvorenosti budžeta, nivo razvoja e-vlade, rejting poslovnog okruženja, stepen ekonomskih sloboda, inovativnost zemlje);
- Indikatori koji se odnose na Rusiju u svetu (inflacija merena prema indeksu potrošačkih cena, izvoz dobara, nivo opštih rezervi itd.)

Sekcija "Podaci i usluge"

- Konstruktor podataka;
- Regulatorni okvir;
- Kalkulator;
- Otvoreni podaci;
- Ankete;
- Glosar/rečnik pojmova;
- Forum;
- Pitanja i odgovori.

4

Implementacija modula „Građanski budžet“ na Zajedničkom portalu budžetskog sistema

Funkcija	Modul – informativni deo o određenim pojedinačnim temama
Obrazovanje (formiranje osnovnog znanja u vezi budžetskog sistema)	<ul style="list-style-type: none"> • Po pitanju budžetskog dizajna i budžetskog procesa • Modul interaktivnih usluga (u delu budžetskog kalendara) • Elektronska biblioteka međunarodnih budžetskih praksi
Pružanje informacija (pružanje referentnih podataka u vezi socioekonomskih oblika razvoja, međunarodnih poređenja, tekućih podataka o budžetskom sistemu)	<ul style="list-style-type: none"> • Analitički blok informacija • Podaci o parametrima budžeta različitih nivoa budžetskog sistema • Parametri o budžetskoj održivosti
Pružanje obrazloženja (nijanse i finese dizajna budžeta)	<ul style="list-style-type: none"> • Glosar/rečnik termina (sa referencima na budžetsko zakonodavstvo) • Lista socijalnih transfera i usluga (sa referencama na relevantna regulatorna i pravna zakonska dokumenta)
Osiguravanje povratnih informacija (uspostavljanje oblika komunikacija između Vlade i građana po pitanjima koja se odnose na javne finansije)	<ul style="list-style-type: none"> • Modul interaktivnih usluga (u delu budžetskog kalkulatora, budžetskog simulatora, građanskog budžeta) • Forum i ankete • Moj profil

Mφ] 5

Oblasti unapređivanja Zajedničkog portala budžetskog sistema

- ✓ Budžetski podaci moraju da budu prezentovani u kontekstu ciljanih grupa
- ✓ Korisnik mora da ima pravo da odabere vrstu prezentacije podataka u apsolutnim ili relativnim vrednostima
- ✓ Neophodno je da se do najveće moguće mere odgovori na potražnju korisnika prema konstruktorima podataka
- ✓ Pružanje odgovarajućeg pretraživanja informacija
- ✓ Informacija na Zajedničkom portalu treba da bude „specijalizovana“, drugim rečima, treba da bude jasno povezana sa budžetskim procesom, takođe uključujući povezanost prema indikatorima koji se koriste za budžetiranje
- ✓ Razvijanje interaktivnih servisa koji su dizajnirani za obezbeđivanje popularnosti Zajedničkog portala
- ✓ Pružanje dovoljnog broja povratnih informacija, uključujući korišćenje rezultata anketa

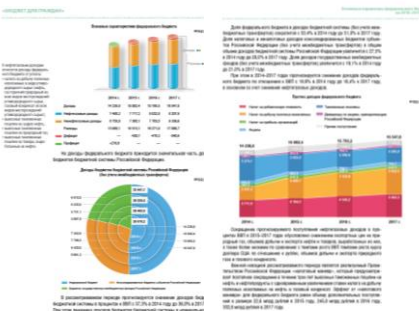

Mφ] 6

Svrha “Građanskog budžeta”

Glavni cilj je da se građanima obezbede poslednje aktuelne informacije o budžetu i izveštaj u vezi njegovog izvršenja u objektivnom, kredibilnom i lako razumljivom formatu.

<p>Za državu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informisanje građana o odlukama koje su donešene • Osiguravanje transparentnosti i otvorenosti budžetskog procesa • Izgradnja poverenja među stanovništvom • Uključenost građana u proces donošenja odluka 	<p>Za javne subjekte, državne ovlašćene organe, stručnjake koji koriste podatke u vezi budžeta</p> <p>Pristup informacijama u vezi budžeta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pružanje mogućnosti tačnijeg upoređivanja budžetskih podataka • Proširivanje tržišta i unapređivanje kvaliteta ekspertskih i konsultantskih usluga 	<p>Za građana</p> <p>Podizanje nivoa osvešćenosti u vezi budžetskih prioriteta i u vezi ključnih komponenti budžeta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osiguravanje postizanja osvešćenosti u vezi socijalnih usluga koje se pružaju od strane države • Implementacija funkcije javne kontrole nad budžetskim rashodima • Upotreba informacija u svrhe obuka • Mogućnost vršenja uticaja na rukovodilačke odluke
---	---	---

МФП		7
Glavne oblasti rada Ministarstva finansija Rusije u vezi sa projektom „Građanski budžet“ u periodu 2014-2015. godine		
1.	Implementacija modularnog pristupa formatu „Građanski budžet“, takođe uključujući prateći razvoj preporuka koje se odnose na regionalne i lokalne nivoe	
2.	Zajednički rad sa Naučnim istraživačkim institutom za finansije Ministarstva finansija Rusije, kao i sa ostalim stručnjacima i organizacijama civilnog društva na identifikaciji ciljanih grupa, na uspostavljanju zahteva u vezi informacija koje su specifične za njih	
3.	Unapređivanje vidljivosti i proširivanje funkcionalnosti izvora informacija „Građanskog budžeta“ (interaktivni rečnik pojmova, budžetski kalkulator, „budžetski simulator“, budžetski kalendar, itd.)	
4.	Uključenost građana u proces donošenja rukovodilačkih odluka, dalji rad usmeren na unapređivanje dobijanja povratnih informacija od građana	
5.	Zajedničko sprovođenje ocenjivanja konstitueneci Ruske Federacije u vezi sa objavljivanjem građanskih budžeta, zajedničkim radom sa Naučnim istraživačkim institutom za finansije i Centrom za primenjenu ekonomiju, kao i pripremanje Izveštaja o najboljim praksama u oblasti federalnog, regionalnih i lokalnih budžeta za građane	
6.	Elaboracija pristupa za procenjivanje direktnih i završnih rezultata relevantnih za publicitet značajnih projekata i događaja u budžetskoj politici	

МФП		8
“Građanski budžet” za Federalni zakon o Federalnom budžetu za 2015. godinu i za period plana 2016-2017. godine		
		
		
		
<p>Link na web sajtu Ministarstva finansija Ruske Federacije:</p> <p>http://www.minfin.ru/ru/performance/reforms/budget/</p>		

9

МФП Analiza iskustava u oblasti pripremanja i objavljivanja „Građanskog budžeta“ u konstituencama Ruske Federacije

Metodološke preporuke (Nalog od 22. avgusta 2013. godine, br. 86H/357/468) u vezi predstavljanja budžeta konstituciji Ruske Federacije, kao i lokalnih budžeta i izveštaja u vezi izvršenja budžeta konstituciji u formatu koji je razumljiv za građane, dok isti ne sadrži **stroge regulacije u vezi formata „Građanskog budžeta“ na regionalnim i lokalnim nivoima.**

Informacija u vezi pripremanja „Građanskih budžeta“ u konstituencama Ruske Federacije u 2014. godini

- Budžet za građane na temelju izvještaja za 2013.
- Budžet za građane na temelju zakona o trenutnom budžetu
- Budžet za građane kao aneks izvještaja za 2013. godinu, zakona o trenutnom budžetu
- Budžet za građane kao aneks izvještaja za 2013. godinu, zakona o trenutnom budžetu, i nacrtu zakona o budžetu
- Druge opcije budžeta za građane

✓ Gledano u celosti, 77 konstituciji Ruske Federacije predstavljaju Ministarstvu finansija Rusije informacije u vezi napretka u pripremanju „Građanskih budžeta“.

U određenom broju konstituciji Ruske Federacije postoji dugoročno iskustvo kod predstavljanja informacija u vezi budžeta u formatu koji je razumljiv za građane, takode uključujući i Teritoriju Krasnojarska – od 2008. godine, kao i Teritoriju Altaj – od 2010. godine.

„Građanski budžeti“ su predstavljeni u obliku prezentacija i lifleta, kao i u obliku izvora informacija (portala), ili u njihovim posebno utvrđenim sekcijama.

Pripremanje i objavljivanje „Građanskih budžeta“ se obavlja na nivou opštinskih formacija.

10

МФП Primeri najboljih pristupa u vizualizaciji „Građanskih budžeta“ razvijeni od strane konstituciji Ruske Federacije

Oblast Astrakhan

Terotrija Krasnojarsk

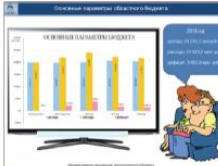

Oblast Omsk

Teritorija Krasnodar

Oblast Kostroma

11

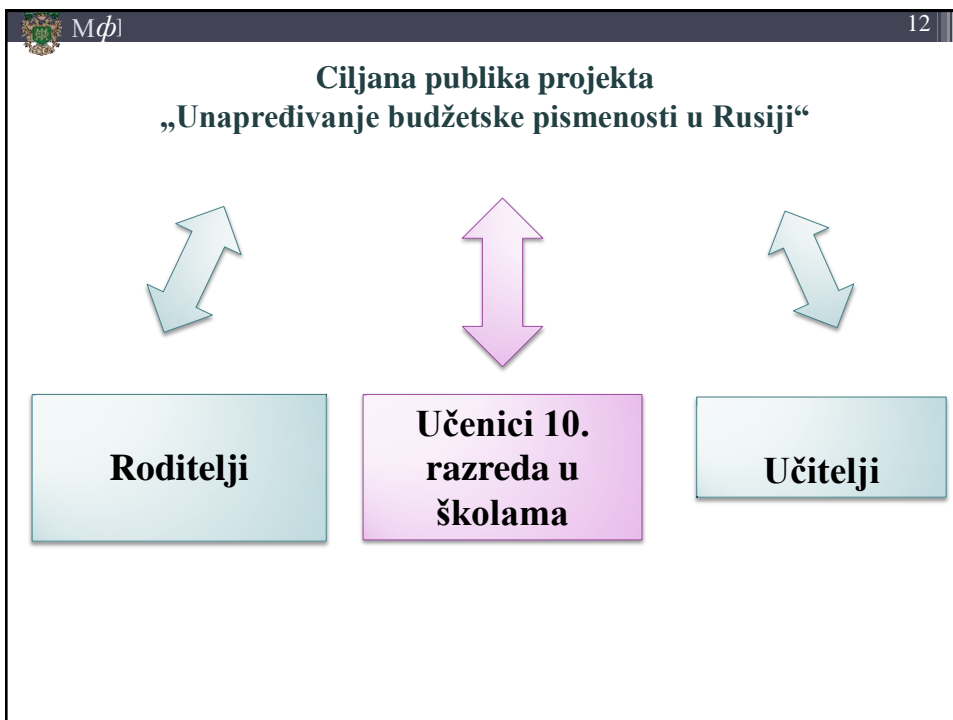
**Specifični i opšti ciljevi projekta
„Unapređivanje budžetske pismenosti u Rusiji“**

Specifični ciljevi: Razvijanje koncepta, pristupa i metodološke podrške za potrebe obrazovnih programa koji se odnose na budžetsku pismenost učenika usmerenih ka stvaranju osnovnih uslova za uključenost civilnog društva, kao i učešće stanovništva u upravljanju državom.

Opšti ciljevi:

- ✓ Razvijanje i testiranje pristupa u pilot/probnim regiona kojima se obezbeđuje komuniciranje složenih materijala u jednostavnom obliku na interesantan i ubedljiv način, a koji može da bude razmljiv mladim ljudima u uslovima opšteg niskog nivoa fiskalne pismenosti stanovništva zemlje, kao i u uslovima niskog nivoa uključenosti civilnog društva u upravljanju budžetskim procesom
- ✓ Razvijanje modularnog programa (koji pruža mogućnost učenja na osnovu materijala različitih nivoa složenosti), obuka i nastavnog materijala u polju budžetske pismenosti koji uključuju kako znanje u vezi tehničkih aspekata budžeta, tako i u vezi alatki i metoda koji se odnose na implementaciju funkcije javne kontrole nad rashodima, realnim načinima vršenja uticaja na upravljačke odluke
- ✓ Elaboracija efikasne metodologije za obuku trenera/nastavnika u vezi predmeta budžetske pismenosti uzimajući u obzir relativno nizak nivo kompetentnosti u polju fiskalne pismenosti, kao i nizak nivo uključenosti civilnog društva u upravljanju budžetskim procesom.

■ Informativna kampanja i popularizacija znanja na svim nivoima – federalnom, regionalnim i lokalnim kako bi se motivisali kako učenici/studenti, tako i odrasla lica (roditelji i učitelji) da nauče kako da čitaju i razumeju javne budžete, da budu uključeni u proces donošenja odluka, da uzmu aktivnog učešća u javnim raspravama po pitanjima koja se odnose na budžetske procese, itd.

13

Naučene lekcije iz međunarodnog iskustva u oblasti unapređivanja budžetske pismenosti: razvijanje obrazovnog programa u vezi unapređivanja budžetske pismenosti u Rusiji

Okrugli sto održan 2-3. aprila 2015. godine, kancelarija Svetske banke, Moskva

Učesnici događaja:

- Svetska banka i Ministarstvo finansija Ruske Federacije
- Ministarstvo obrazovanja i nauke Ruske Federacije
- Međunarodni stručnjaci iz sledećih zemalja: Južna Afrika, Brazil, Kanada, SAD, Holandija
- Ruski stručnjaci
- Konstituce Ruske Federacije (teritorija Krasnodar, Republika Sakha (Jakutija), teritorija Altaj, teritorija Perm, oblast Pskov, oblast Sverdlovsk, Bashkortostan).

Glavne teme o kojima je diskutovano na okruglom stolu:

- Obrazovanje mladih ljudi Rusije u polju javnih finansija i budžeta
- Međunarodno iskustvo u polju unapređivanja budžetske pismenosti
- Planiranje pilot/probnog testiranja obrazovnih programa u vezi unapređivanja budžetske pismenosti u ruskim regionima
- Očekivani rezultati obuka u skladu sa obrazovnim programima u polju budžetske pismenosti u Rusiji

14

“Budžetska pismenost” u sistemu školskog obrazovanja u Rusiji

Razgovori – Poslovne igre – Lekcije – Studije slučaja – Okrugli stolovi – Diskusije – Priče o uspehu – Prezentacije od strane školske dece – Eseji posvećeni rešavanju problema – Takmičenja – Učenje na daljinu

<p style="text-align: center;">1. uslov: Poticanje zainteresovanosti kod školske dece</p> <p>Znanje u vezi javnih budžeta i veštine koji dozvoljavaju vršenje uticaja na upravljačke odluke u budžetskom procesu su neophodni kako bi se unapredili životi svih građana i društva uopšteno, kao i za potrebe zajednice gde prebivaju.</p> <p>Država osigurava transparentnost, otvorenost budžetskog procesa, a to podrazumeva uključenost građana u proces donošenja odluka.</p> <p>Neophodno je znati kako koristiti informacije na ispravan način, a za šta je neophodno da se steknu neophodna znanja i veštine.</p>	<p style="text-align: center;">2. uslov: Razvijanje veština u vezi proaktivnog pristupa životu i građanskoj poziciji</p> <p>Razgovori, diskusije, okrugli stolovi, poslovne igre, male studije slučaja koji su posvećeni najznačajnijim delovima, kao što je obrazovanje, zdravstvene usluge, fizičko obrazovanje, sport i kultura.</p> <p>Učenje u vezi iskustva na osnovu Programa podrške lokalnim inicijativama (PPLI)</p>
<p style="text-align: center;">3. uslov: Kombinovanje teorijskog znanja i praktičnih veština</p> <p>Korišćenje modularnog principa obuka uzimajući u obzir uključivanje u nastavni program „Društvenih studija“ i „Ekonomije“.</p> <p>Trening modul „Ekonomija“ sa fokusom na tehničke aspekte budžeta.</p> <p>Trening modul „Društvene studije“ sa fokusom na budžetsku pismenost kao sredstvo za promovisanje aktivne građanske pozicije i inicijativnog budžetiranja bi trebalo da bude ujedinjen u zajednički nastavni plan „Budžetska pismenost“.</p>	<p style="text-align: center;">4. uslov: Dati školskoj deci mogućnost da odaberu nivo složenosti kod studiranja predmeta „Budžetska pismenost“</p> <p>Kurs koji je razvijen mora da uključi nekoliko nivoa obuka, uzimajući u obzir osnovni nivo znanja učenika.</p> <p>Upotreba elektronskih metoda predavanja, uključujući učenje na daljinu.</p>

Mφ]		15
Kriterijumi za odabir pilot/probnih regiona		
4 grupa kriterijuma	Regioni koji ispunjavaju kriterijume raznovrsnosti u pogledu geografskih, ekonomskih i demografskih aspekata: različiti nivoi socioekonomskog razvoja, raznovrsnost etničkih i ekonomskih praksi, različiti demografski indikatori	
	Dostupnost iskustava i institucionalne infrastrukture projekata u vezi unapređivanja fiskalne pismenosti kod mladih ljudi u konsitencama Ruske Federacije, nesmetano funkcionisanje mehanizama za implementaciju projekata koji se odnose na oblast fiskalne pismenosti u obrazovnim institucijama	
	Prijemljivost na reforme, dostupnost obrazovnih institucija koje su spremne za inovativne aktivnosti, implementacija novih školskih predmeta i radnih programa, kao i postojanje iskustava kod upravljanja inovativnim procesima kod istih	
	Visok nivo razvoja, učinaka i uređenosti ovlašćenja državnih organa konstituciji Ruske Federacije u sferi implementacije novih programa za potrebe obrazovnog razvoja	

Mφ]		16
Mapa puta projekta „Unapređivanje budžetske pismenosti u Rusiji“		
April 2015. godine	Septembar 2015. godine	Decembar 2015. godine
Okrugli sto na temu obrazovnih programa posvećenih budžetskoj pismenosti: međunarodni pristupi i preporuke za Rusiju	Studijska poseta stranjoj zemlji od strane predstavnika federalne vlade i zainteresovanih strana iz pilot/probnih regiona	Razvijanje modula obuka (Ekonomija, Društvene studije) za pilot/probno testiranje (uključujući zahteve koji se odnose na kvalifikaciju, strukturu i sadržaj obrazovnih modula)
Analiza međunarodnog iskustva i preporuka u vezi implementacije istih u Rusiji, diskusija u vezi pristupa u implementaciji projekta u Rusiji, itd.	Studiranje u vezi najboljih inostranih praksi u svrhu usvajanja istih za potrebe Rusije	Elaboracija zahteva koji se odnose na kvalifikaciju, strukturu obrazovnih modula, pisanja priručnika za školsku decu, metodoloških priručnika/upustava za učitelje, pripremanje testova za školsku decu, itd.
Februar 2016. godine	Maj 2016. godine	Januar 2017. godine
Kopiranje trening materijala (najmanje 100 setova za svaki modul u svakom regionu)	Obuka školskih učitelja u pilot/probnim regionima	Testiranje pilot/probnih modula u pilot/probnim regionima
Stvaranje dizajnerskog rešenja za metodološke priručnike za školsku decu i za učitelje, uključujući radove koji se odnose na umetničko predstavljanje i pripremanje serija ilustracija, dizajnerskih rešenja i korekture, kao i dizajna i štampe	Razvijanje programa i obezbeđivanje serija radionica za učitelje, pripremanje sistema konsultovanja učitelja pre, kao i nakon sprovođenja ciklusa radionica, pokretanje i puštanje u rad pozivnog centra (call centra)	Implementacija Programa „Budžetska pismenost“ u pilot/probnim obrazovnim institucijama, testiranje znanja školske dece, evaluacija učinaka programa
Mart 2017. godine	April 2017. godine	Maj 2017. godine
Organizacija i implementacija radionice	Kompletna grupa trening materijala (priručnici za učitelje i učenike, uključujući udžbenike, priručnike za učitelje i grupe testova)	Sveruska konferencija na temu budžetske pismenosti

Zahvaljujemo vam na pažnji!